

STANOVISKO HK K UZNESENIU OcZ Kláštora pod Znievom č.4/2/2020 zo dňa 13.3.2020

z kontroly stavu a vývoja mestského dlhu a výdavky na dlhovú službu k 31.12.2018

Uznesenie č. 4/2/2020

Obecné zastupiteľstvo v Kláštore pod Znievom

1. schvaľuje

Zámer prijatia úveru na prefinancovanie a financovanie kapitálových výdavkov v obci
Kláštor pod Znievom

2. prerokovalo

Priority financovania kryté úverom.

3. poveruje

Pána hlavného kontrolóra obce vypracovaním stanoviska ku prijatiu úveru vo výškach:

a.) 400 tisíc euro

b.) 500 tisíc euro

c.) 650 tisíc euro

Za hlasovali: 5 (p. Baleja, p. Bibza, p. Čambor, p. Mizera, p. Siráň)

Proti: 0

Zdržali sa: 0

Nepřítomní: 4 (p. Benko, p. Cipár, p. Hakalová, p. Koníček)

Pravidlá používania návratných zdrojov financovania sú upravené v ustanovení § 17 zákona 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon 583/2004 Z.z.“).

Podľa § 17 ods. 2 zákon 583/2004 Z.z. obec môže použiť návratné zdroje financovania **len na úhradu kapitálových výdavkov**. Na vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami bežného rozpočtu v priebehu rozpočtového roka sa výnimočne môžu použiť tieto zdroje financovania za podmienky, že budú splatené do konca rozpočtového roka z príjmov bežného rozpočtu.

Obec môže vstupovať len do takých záväzkov vyplývajúcich z návratných zdrojov financovania a záväzkov z investičných dodávateľských úverov, ktorých úhrada dlhodobo nenaruší vyrovnanosť bežného rozpočtu v nasledujúcich rokoch.

Ak celková suma dlhu obce dosiahne 50 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka, obec je povinná prijať opatrenia, ktorých cieľom je zníženie celkovej sumy dlhu obce.

Podľa § 17 ods. 6 zákon 583/2004 Z.z. obec môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak

a) celková suma dlhu obce **neprekročí 60 %** skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a

b) suma splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov **neprekročí v príslušnom rozpočtovom roku 25 %** skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku obci z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu.

Celkovou sumou dlhu obce sa na účely tohto zákona rozumie súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania, záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov obce.

Do celkovej sumy dlhu obce sa nezapočítavajú záväzky z pôžičky poskytnutej z Audiovizuálneho fondu a z úveru poskytnutého zo Štátneho fondu rozvoja bývania na obstaranie obecných nájomných bytov vo výške splátok úveru, ktorých úhrada je zahrnutá v cene ročného nájomného za obecné nájomné byty. Ďalej sa do celkovej sumy dlhu obce nezapočítavajú záväzky z úveru poskytnutého z Environmentálneho fondu, záväzky z pôžičky poskytnutej z Fondu na podporu umenia a záväzky z návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej medzi obcou a orgánom podľa osobitného predpisu; to platí aj, ak obec vystupuje v pozícii partnera v súlade s osobitným predpisom rovnako, najviac v sume poskytnutého nenávratného finančného príspevku. Do sumy splátok sa nezapočítava suma ich jednorazového predčasného splatenia.

Pred samotným vyhodnotením uznesenia som požiadal o súčinnosť účtovníčku obce o potrebné ekonomické dáta a rozhodol som sa informovať OcZ nad rámec uznesenia aj o priebehu zadlženosti obce v rokoch 2018 a 2019.

ROK 2018

Úver poskytnutý na:	Prijatý v roku	Výška úveru v €	Splatené do 31.12.2018 v €	Zostatok úveru v €
SLSP- úver na výstavbu ŠJ- dátum splatnosti 31.07.2024	2014	280 000,00	87 450,00	192 550,00

a) Výpočet podľa § 17 ods.6 písm. a):

Text	Suma v EUR
Skutočné bežné príjmy z finančného výkazu FIN 1-12 k 31.12.2017:	
- skutočné bežné príjmy obce	1 618 444,47
- skutočné bežné príjmy RO	37 338,81
Spolu bežné príjmy obce a RO k 31.12.2017	1 655 783,28
Celková suma dlhu obce k 31.12.2018:	
- zostatok istiny z bankových úverov	192 550,00

- zostatok istiny z návratných finančných výpomocí	0
Spolu celková suma dlhu obce k 31.12.2018	192 550,00
Do celkovej sumy sa nezapočítavajú záväzky:	
- z úverov zo ŠFRB obecné nájomné byty	0
Spolu suma záväzkov, ktorá sa nezapočíta do celkovej sumy dlhu obce	0
Spolu upravená celková suma dlhu obce k 31.12.2018	192 550,00

Zostatok istiny k 31.12.2018	Skutočné bežné príjmy k 31.12.2017	§ 17 ods.6 písm. a)
192 550,00	1 655 783,28	11,63 %

Zákonná podmienka podľa § 17 ods.6 písm. a) zákona č.583/2004 Z.z. bola splnená.

b) Výpočet podľa § 17 ods.6 písm. b) :

Spolu bežné príjmy obce a RO k 31.12.2017	1 655 783,28
Bežné príjmy obce a RO znížené o:	
- dotácie na prenesený výkon štátnej správy	465 210,80
- dotácie ŠR	79 856,66
- dotácie z MF SR	402 900,00
- účelovo určené peňažné dary + granty	12 122,00
Spolu bežné príjmy obce a RO znížené k 31.12.2017	960 089,46
Spolu upravené bežné príjmy k 31.12.2018	695 693,82
Splátky istiny a úrokov z finančného výkazu FIN 1-12 k 31.12.2018 s výnimkou jednorazového predčasného splatenia:	
- 821005	19 800,00
- 821007	0
- 651002	2 884,77
Spolu splátky istiny a úrokov k 31.12.2018	22 684,77

Suma ročných splátok vrátane úhrady výnosov za rok 2018	Skutočné upravené bežné príjmy k 31.12.2017	§ 17 ods.6 písm. b)
22 684,77	695 693,82	3,26 %

Zákonná podmienka podľa § 17 ods.6 písm. b) zákona č.583/2004 Z.z. bola splnená.

Rok 2019

Úver poskytnutý na:	Prijatý v roku	Výška úveru v €	Splatené do 31.12.2019 v €	Zostatok úveru v €
SLSP- úver na výstavbu ŠJ- dátum splatnosti 31.07.2024	2014	280 000,00	107 250,00	172 750,00
SLSP- hokejbalové ihrisko 20.06.2029	2019	72 000,00	3 600,00	68 400,00
ÚVERY SPOLU		352 000,00	110 850,00	241 150,00

a) Výpočet podľa § 17 ods.6 písm. a):

Text	Suma v EUR
Skutočné bežné príjmy z finančného výkazu FIN 1-12 k 31.12.2018:	
- skutočné bežné príjmy obce	1 786 737,75
- skutočné bežné príjmy RO	109 764,39
Spolu bežné príjmy obce a RO k 31.12.2018	1 896 502,14
Celková suma dlhu obce k 31.12.2019:	
- zostatok istiny z bankových úverov	241 150,00
- zostatok istiny z návratných finančných výpomocí	0
Spolu celková suma dlhu obce k 31.12.2019	241 150,00
Do celkovej sumy sa nezapočítavajú záväzky:	
- z úverov zo ŠFRB obecné nájomné byty	0
Spolu suma záväzkov, ktorá sa nezapočíta do celkovej sumy dlhu obce	0
Spolu upravená celková suma dlhu obce k 31.12.2019	241 150,00

Zostatok istiny k 31.12.2019	Skutočné bežné príjmy k 31.12.2018	§ 17 ods.6 písm. a)
241 150,00	1 896 502,14	12,72 %

Zákonná podmienka podľa § 17 ods.6 písm. a) zákona č.583/2004 Z.z. bola splnená.

b)Výpočet podľa § 17 ods.6 písm. b) :

Spolu bežné príjmy obce a RO k 31.12.2018	1 896 502,14
Bežné príjmy obce a RO znížené o:	
- dotácie na prenesený výkon štátnej správy	481 598,9
- dotácie ŠR	89 730,18
- dotácie VÚC	2 024,00
- dotácie z MF SR	483 455,76
- účelovo určené peňažné dary + granty	36 3070,69
Spolu bežné príjmy obce a RO znížené k 31.12.2018	1 093 116,53
Spolu upravené bežné príjmy k 31.12.2019	803 385,61
Splátky istiny a úrokov z finančného výkazu FIN 1-12 k 31.12.2019 s výnimkou jednorazového predčasného splatenia:	
- 821005	23 400,00
- 821007	0
- 651002	2 603,72
Spolu splátky istiny a úrokov k 31.12.2019	26 003,72

Suma ročných splátok vrátane úhrady výnosov za rok 2019	Skutočné upravené bežné príjmy k 31.12.2018	§ 17 ods.6 písm. b)
26 003,72	803 385,61	3,24 %

Zákonná podmienka podľa § 17 ods.6 písm. b) zákona č.583/2004 Z.z. bola splnená.

Informácia HK v zmysle uznesenia OcZ č.4/2/2020 zo dňa 13.3.2020

3. poveruje

Pána hlavného kontrolóra obce vypracovaním stanoviska ku prijatiu úveru vo výškach:

- a.) 400 tisíc euro
- b.) 500 tisíc euro
- c.) 650 tisíc euro

K 31.12.2019 mala obec ešte splatiť úvery v celkovej výške 241 150 eur.

Vychádzal som :

- z doby splácania dlhu 10 rokov
- z celkových bežných príjmov obce (1 956 704,20 eur) a RO (201 609,08 eur) za rok 2019 t.j. v celkovej sume bežných príjmov **2 158 313,28 eur**
- z upravených príjmov obce a RO (2 158 313,28 eur) znížené o dotácie (783 044,63 eur) za rok 2019 t.j. v celkovej sume **1 375 044,63 eur**

Podľa podmienok na úver zo SLSP na sumu 400 000 eur alebo 500 000 zaslaných starostkou obce mal uvedený úver sanovať zostatok nesplateného úveru zo SLSP vo výške 170 000 eur, preto som počítal s dvomi alternatívami :

a) keby dlh vo výške 241 150 eur zostal a navýšil by sa o predpokladané úvery vid' tabuľky A

ÚVER	DLH OBCE VRÁTANE ZOSTATKU DLHU k 31.12.2019 t.j. 241 150 eur	% DLH OBCE K CELKOVÝM BEŽNÝM PRÍJMOM OBCE §17 ods.6 písm. a) (2 158 313,28 eur)
400 000	641 150	29,7
500 000	741 150	34,3
650 000	891 150	41,3

A

ÚVER	DLH OBCE VRÁTANE ZOSTATKU DLHU k 31.12.2019 t.j. 241 150 eur	SUMA ROČNÝCH SPLÁTOK ISTINY v eur dlh na 10 rokov	% ROČNÝCH SPLÁTOK K SKUTOČNE UPRAVENÝM ROČNÝM PRÍJMOM §17 ods.6 písm. b) (1 375 044,63 eur)
400 000	641 150	64 115	4,66
500 000	741 150	74 115	5,3
650 000	891 150	89 115	6,4

b) keby sa úver použil na refinancovanie dlhu 170 000 eur vid' tabuľky B

B

ÚVER	PROSTRIEDKY OBCE NA NOVÉ PROJEKTY po odpočítaní 170 000 eur	% DLH OBCE K CELKOVÝM BEŽNÝM PRÍJMOM OBCE §17 ods.6 písm. a) (2 158 313,28 eur)
400 000	230 000	18,53
500 000	330 000	23,16
650 000	480 000	30,11

B

ÚVER	PROSTRIEDKY OBCE NA NOVÉ PROJEKTY po odpočítaní 170 000 eur	SUMA ROČNÝCH SPLÁTOK ISTINY v eur dlh na 10 rokov	% ROČNÝCH SPLÁTOK K SKUTOČNE UPRAVENÝM ROČNÝM PRÍJMOM §17 ods.6 písm. b) (1 375 044,63 eur)
400 000	230 000	40 000	2,9
500 000	330 000	50 000	3,63
650 000	480 000	65 000	4,72

Z hore uvedených skutočností vyplýva, že obec Kláštor pod Znievom by **spĺňala podmienky § 17 ods. 6 zákon 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách** na používanie návratných zdrojov financovania .

Z pohľadu hlavného kontrolóra je alternatíva A pre obec úverovo nebezpečná a neprijateľná. Alternatíva B rovnako v súčasnej dobe prináša veľké riziká, a to aj pri najnižšom úvere podľa uznesenia 400 000 eur. V bežnom rozpočte by stúpili ročné výdavky na sanovanie dlhu z 26 000 eur na 40 000 eur + úroky t.j. o cca 14 000 eur, ktoré by bolo potrebné riešiť rozpočtovými opatreniami.

V hospodárskom roku 2020 je potrebné k rozpočtu obce pristupovať konzervatívne aj z nasledovných dôvodov :

1. počítat' skôr s výpadkom výnosov dane z príjmov FO poukazovaných zo štátneho rozpočtu a upraviť plánované bežné príjmy rozpočtu (zrejmy výpadok možno očakávať už v prvom polroku 2020 z dôvodov korona vírusu). V súčasnosti môže mať obec problémy s krytím zvýšených mzdových nákladov na chod obecného úradu.

2. nedoriešené problémy s financovaním naviac prác súvisiacich so zateplením administratívnej budovy

3. nedoriešené problémy s prevádzkou obecnej s.r.o. Služby obce Kláštor pod Znievom , kde zdravotná starostlivosť produkuje stratu pretože tržby za zdravotné služby nepokrývajú výdavky na mzdy a odvody lekárov. Odporúčam aby správa o hospodárení s.r.o. Služby obce Kláštor pod Znievom obsahovala podrobné ekonomické dáta, ako som to urobil pri poslednej kontrole .

4. nedoriešené problémy s čističkou odpadových vôd

Odporúčanie HK súvisiace s opatreniami, ktoré by mali predchádzať odsúhlaseniu úverov zo strany obecného zastupiteľstva :

1. **Pred schválením výšky úveru mať odborné preverenie a schválenú projektovú dokumentáciu s výkazom výmer** (stavebná komisia je v súčasnosti plne funkčná a odborne zdatná) **vrátane odsúhlasenia predpokladaných cien uvedených vo výkaze výmer**, tak aby bolo poslaneckému zboru zrejmé, že uvedené ceny kopírujú skutočné ceny prác a tovarov na trhu. Takéto projekty podrobiť súťaži pri výbere dodávateľov prác. **Vyhodnotenie súťaže robiť komisionálne na obci za účasti vybraných poslancov OcZ s odbornou kvalifikáciou**. Obec predložila projekty z fondov, ktoré by pri 100 % úspešnosti predstavovali sumu cca 5 819 735 €. Je otázne či uvedené projekty spĺňajú znaky hospodárnosti, efektívnosti a účelnosti.
2. Napriek uvedenému preventívne počítať pri každom schválenom projekte s možnými prácami navyše (v % vyjadrení z ceny projektu) , ktoré vznikajú pri nepredvídateľných prácach, ktoré sa môžu vyskytnúť počas stavby.
3. Počítať s nákladmi navyše, ktoré vzniknú realizáciou budúcich projektov (mzdy, náklady na služby elektrina, voda, plyn a pod. , údržba a i.), a ktoré budú súčasťou bežného rozpočtu v ďalších rokoch.
4. Nemať položkou sú spoluúčasti na projektoch, ktoré v predložených plánovaných investičných akciách obce predstavujú sumu pri 100 % úspešnosti projektov cca 343 407 €. Preto je potrebné aj s uvedenými položkami počítať pri tvorbe hospodárskeho rozpočtu obce v jednotlivých účtovných rokoch.

Schválenie resp. neschválenie prijatia návratných finančných zdrojov má v kompetencii nezastupiteľný orgán obce, ktorým je Obecné zastupiteľstvo Kláštor pod Znievom.

Dátum vyhotovenia stanoviska:

19.3.2020

Hlavný kontrolór obce Kláštor pod Znievom:

Ján Morgoš